

Слободан Ч. Антонић¹
Универзитет у Београду,
Филозофски факултет,
Одељење за социологију
Београд (Србија)

050:316 СОЦИОЛОШКИ ПРЕГЛЕД "2021"
305:316.75
Уводник
Примљен 03/10/2021
Прихваћен 03/10/2021
doi: [10.5937/socpreg55-34251](https://doi.org/10.5937/socpreg55-34251)

РОД, ЈЕЗИК И ПОЛИТИКА

Динамична друштвена забивања и теоријске контроверзе везане за род/пол, језик и ЛГБТ+ политике, не само у Србији већ и на глобалном нивоу, подстакли су Уредништво *Социолошкој прегледи* да приреди темат *Род, језик и политика*.

Ако је не само род друштвена конструкција, већ је то и пол, како тврди једна утицајна струја у савременом феминизму (репрезентује је Џудит Батлер, в. Butler, 1990/2010; уп. Antonić, 2011), да ли је биолошком мушкарцу довољно да се декларише као жена, па да то доиста и буде? Око одговора на ово питање постоје снажне поделе, и о томе нас извештава чланак Ане Вуковић.

Да ли се законом прописаним променама у језику – кроз тзв. родну инклузивност („повећање видљивости“) – може извршити значајнија промена у друштвеној стварности и збиља допринети уједначењу статуса жена и мушкараца? Који су теоријски корени оваквог језичког и друштвеног инжењеринга? На то питање одговарају чланци Бранка Ракића, Александре Костић Тмушић и Милице Ђукић.

Какав је утицај политике „родне равноправности“ и „антидискриминативног“ законодавства на српско друштво и политику? Колико се тиме проширује реална сфера једнакости и слободе? Део одговора можемо наћи у чланцима Дијане Вукомановић, Мильана Лазовића и Душана Илића.

Који су друштвени извори и теоријске контроверзе ЛГБТ+ политике у Србији, као типично земљи на (полу)периферији светског капиталистичког система? О овом питању, као и о друштвеним последицама те политике, расправља се у чланцима Слободана Антонића, Уроша Шуваковића и Ане Човић.

Читалац ће видети да између неких од аутора нашег темата постоје разлике у одговору на постављена питања. Али, Уредништво *Социолошкој прегледи* снажно подржава слободу научног истраживања и истински дијалог између различитих теоријских позиција, вредносних становишта и концепција друштвених политика. Сматрамо да је дужност водећих националних часописа у области друштвених и хуманистичких наука да отворе своје странице за сво багатство и плурализам нашег

¹ santonic@f.bg.ac.rs

научног живота, који се, нажалост, често гуши неакадемским и хетерономним стандардима истине и политичке коректности.

Наравно да одговори на ова и друга питања која ће читачи наћи у нашем темату нису и коначни, те да су многи од њих тек могуће хипотезе за даља социолошка истраживања. У том смислу, наш часопис остаје отворен и за другачија виђења, осправљања и полемике везане за ову занимљиву, важну и динамичну социолошку тему.

Slobodan Č. Antonić¹
University of Belgrade, Faculty of Philosophy,
Department of Sociology
Belgrade (Serbia)

Editorial

GENDER, LANGUAGE AND POLITICS

(Translation In Extenso)

Dynamic social events and theoretical controversies related to gender/sex, language and LGBT+ policies, not only in Serbia, but also globally, have encouraged the Editorial board of *Sociološki pregled* to prepare the thematic edition entitled *Gender, Language and Politics*.

If both gender and sex are equally social structures, as it is claimed by an influential trend in modern feminism (represented by Judith Butler, see Butler, 1990/2010; cf. Antonić, 2011), is it enough for a biological man to declare himself like a woman in order to be really a woman? There are strong disparities in answering this question, which is reported by Ana Vuković's article.

Can legally prescribed changes in language – through so-called gender inclusion (“increased visibility”) – lead to a major change in social reality and actually contribute to the equalization of the status of women and men? What are the theoretical roots of such language and social engineering? This question is answered in the articles by Branko Rakić, Aleksandra Kostić Tmušić and Milica Đukić.

What is the influence of the policy of “gender equality” “anti-discriminative” legislation on the Serbian society and politics? To what extant does it expand the real sphere of equality and freedom? One part of the answer may be found in the articles by Dijana Vukomanović, Miljan Lazović and Dušan Ilić.

What are social sources and theoretical controversies of LGBT+ policy in Serbia, as a typical country in the (semi)periphery of the world capitalist system? This question, including social consequences of that policy, is discussed in the articles by Slobodan Antonić, Uroš Šuvaković and Ana Čović.

The reader will see that there are differences in the answer to the posed questions among some authors of our thematic edition. However, the Editorial board of *Sociološki pregled* firmly supports the freedom of scientific research and true dialogue of different theoretical positions, value viewpoints and social policy concepts. We believe that it is the duty of the leading national journals in the field of social and humanistic sciences to open their pages to the abundance and pluralism of our scientific life that is, unfortunately,

---

¹ santonic@f.bg.ac.rs

often encumbered by non-academic and heteronomous standards of the truth regime and political correctness.

Of course, the answers to these and other questions to be found by readers in our thematic edition are not final, and many of them are merely potential hypotheses for further sociological research. In that respect, our journal remains open for different opinions, disputes and polemics in relation to this interesting, important and dynamic sociological topic.

REFERENCES / ЛИТЕРАТУРА

- Antonić, S. (2011). *The Temptations of Radical Feminism*. Beograd: Službeni glasnik.
Available at: <https://fedorabg.bg.ac.rs/fedora/get/o:2783/bdef:Content/get> [In Serbian]
- Butler, J. (1990/2010). *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*. Loznica: Karpos [In Serbian]